

ENNEN JULKAISEMATON ESIKOISROMAANI

Arto Paasilinna

Laki vaatii vainajia | WSOY

Arto Paasilinna

Laki vaatii vainajia

YHTEISKUNNALLINEN ROMAANI
RIKOLLISTEN KANSOITTAMASTA
YHTEISKUNNASTA

IHMISKUVAUS

Piirroskuvitus: Arto Paasilinna

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© ARTO PAASILINNAN OIKEUDENOMISTAJAT JA WSOY 2019

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-44213-5

PAINETTU EU:SSA

© Irmeli Jung

Arto Paasilinna

(20. 4.1942 Kittilä – 15.10.2018 Espoo)

Esipuheen ja johdannon sekoitus

HETI ALKUUN toteamme, että arvoton tai arvoisa lukija on osoittanut pitkälle kehittyntä makua ostamalla, lainaamalla tai varastamalla oheisen kirjan. Nyt lukijan tehtävänä on lukea ja arvostella kiittävästi näiden kansien väliin kasattu teksti.

Jotta sankari, Denverin sheriffi, ei jäisi lukijalle ihan oudoksi, katsomme aiheelliseksi kuvata häntä muutamien taidokkain sanakääntein.

Silmiinpistäväntä sheriffissä on se, että hän on laiha. Voisimme sanoa häntä myös jokseenkin komeaksi, kuten sanomme kaikkia muitakin laihoja miehiä. Luonne on sheriffille sovelias: tarpeeksi rikollisia ominaisuuksia kunnolliseen virantoimittamiseen. Kovin karski kovanaama hän ei ole; sitä todistaa sekin, että hän joskus harrastuu naisten pauloihin. Mutta tätä piirrettä ei pitäisi ottaa kovin raskaasti, sillä eihän sheriffi ole

ainoa mies, joka on langennut naisen vaikutuksille alttiiksi.

Mikään hempeä tyyppi sheriffi ei silti ole, sitä osoittaa hänen ahkeruutensa virantoimituksessa. Hautausurakoitsija olisikin pahoillaan, jos lainvalvoja siirtyisi jollekin toiselle paikkakunnalle.

Viski on hänelle yhtä tuttu kuin nykyisille poliiseillekin, eikä sitä auta katsoa kovin suureksi synniksi. Loppujen lopuksi se on pientä verrattuna muihin hairahduksiin. Mutta jättäkäämme hänen syntinsä luetteloiminen tässä yhteydessä, sillä silloinhan asettuisimme Pyhän Pietarin asemaan – eikä se meille oikein sovi. Muita merkittäviä ominaisuuksia emme ole saaneet sheriffistä selville; hän ei puhu omista asioistaan edes humalassa ollessaan.

Paikkakunta, jolla sheriffi hoitelee virkaansa, on tyyppillinen Villin lännen pikkukaupunki. Sinne saavuttaessa silmät havaitsevat ensiksi laajan hautausmaan, ja sitten itse kaupungin. Pääkadulla sijaitsee joukko rakennuksia, joista yksi on saluuna, toinen pankki, sitten on hautaustoimisto, sheriffin toimisto ja muutamia muita yleisessä käytössä olevia taloja. Aukkaita Denverissä

on kuutisen tuhatta – luku ei kasva suuresta paikkakunnalle suuntautuvasta siirtolaisuudesta huolimatta. Tämä todistaa, että kaupunki ei ole erikoisen rauhallinen.

Muuta emme katso asialliseksi ilmoittaa kaupungista. Sen sijaan esittelemme sheriffin lisäksi muita kirjassa esiintyviä henkilöitä.

Jane – joka on nainen – on Denverin kaunein ihminen. Muuta hänestä ei olekaan tarpeellista sanoa.

Joe Demacco on saluunan omistaja. Hän tietää läjittäin dollareita juottamalla seudun miehiä humalaan ja umpihumalaan.

Työteliäin mies kaupungissa on hautausurakoitsija. Niistä tehtävistä, joita hänelle harva päivä kasaantuu, ei laiska mies selviytyisikään.

Pankinjohtaja on mies, joka ei hermostu aivan tyhjästä. Hänen laitoksensa on paikkakunnan mielenkiintoisin rikollisten kannalta, ja se vaatii mielen malttia johtajalta.

Janen jälkeen huomatuin nainen on erään karjatilallisen rouva. Hän otti tehtäväkseen sheriffin raitistamisen. Tarkoitusta varten perustettiin oikein yhdistyskin. Se ei kuitenkaan onnistunut

täyttämään kaikkia päätöksiään, minkä valittaen toteamme.

Rosvot ovat Denverissä edustettuina niin runsaslukuisina, että heidän yksityiskohtainen esitlemisensä tulisi liian laajaksi ja paperia vieväksi tehtäväksi.

On melko tunnettua, että haihatteluun ja pin-tapuolisuuteen taipuvaiset lukijat kammoavat esipuheita ja johdantoja. Siksi päätämme tämän esipuheen ja johdannon sekoituksen. Lukijan ei tarvitse kärsiä enempää, vaan hän voi alkaa itse teoksen ahnehtimisen.

Totta puhuaksemme laadimme koko tämän alkujutun vain sen vuoksi, että kaikissa muissakin arvosteoksissa sellainen tapaa olla. Nyt saamme lukeutua arvosteoksen kirjoittajiin.

Tekijä

Ruudinsavua saluunassa

DENVERIN KAUPUNKI Villissä lännessä oli saanut heittää hyvästit vanhoille, rauhallisille ajoille. Ajoille, jolloin sheriffitkin elivät vuosikausia pidempään kuin nykyisin.

Tapahtumat alkoivat muuttua silloin, kun Graysonien rosvojoukko muutti kaupunkiin. Oltuaan paikkakunnalla kuukauden päivät he olivat tyhjentäneet pankin jo kolme kertaa ja tappaneet puoli tusinaa kunnollista karjapaimenta. Koska asiantila ei miellyttänyt kaupunkilaisia, alkoivat he pikkuhiljaa vaatia sheriffiä suorittamaan velvollisuutensa. Tämä käänne jutussa ei miellyttänyt sheriffiä, joka aikoi lyödä entisen ennätyksen palvelusajan pituudessa (se oli kolme vuotta, ja erään sitkeähenkisen sheriffin nimissä). Kun hän ei saanut rauhaa suojeltaultaan, oli hänen ruvettava punomaan pirullisia juonia Graysonien pään menoksi.

Näinä aikoina hän vietti unettomia öitä ja humalaisen päiviä. Lainvalvojan mielestä oli viisainta iloita kaiken varalta tarpeeksi. Luultavasti hän olisi jatkanut juoniensa punomista ja kaukonäköistä iloitsemistaan loputtomiin, elleivät kaupunkilaiset olisi havahduttaneet häntä viran toimittamiseen.

Vaikka emme voikaan syyttää sheriffiä liiasta innostuksesta asiaa kohtaan, niin kuitenkin emme voi sanoa häntä välinpitämättömäksi kaupunkilaisten huokauksille.

Sattuma asetti vastapuolet mukavasti vastakkain. Graysonien puolustukseksi sanottakoon, etteivät he olleet lainkaan punoneet juonia sheriffiä vastaan. He elelivät päivän kerrallaan, eivätkä piitanneet tulevista murheista. Siksi he hiukan yllättyivät, kun huomasivat sheriffin astelevan saluunaan pienelle aamuryypylle. Sheriffi olisi katsonut heitä läpi sormiensa, ellei olisi vahingossa kävellyt melkein rosvojen pöydän yli. Kuitenkin hän suoritti viskinsä kumoamisen tavallisessa järjestyksessä. Vasta saatuaan suunsa pyyhityksi hän toi kovalla ja karskillla äänellä julki halunsa pidättää pahennusta herättävästä

elämästä tunnetut Graysonit. Tässä vaiheessa syntyi saluunan ovelle tungosta ulospyrkivistä kilteistä karjapaimenista.

Graysonit ottivat julistuksen vastaan näennäisen rauhallisina, mikä todistaa heidän ammattitaitoaan.

Kun sheriffi aikoi siirtyä sanoista tekoihin, tarttuivat Graysonit kuitenkin asiaan ja ilmoittivat vähät välittävänsä koko sheriffistä. Jotta juttu olisi kehittynyt mahdollisimman myönteiseen suuntaan, sheriffi kuvaili runollisin sanoin vankiloiden ihanaa ilmapiiriä ja muitakin yhtä merkittäviä etuja. Kuvaus ei tehnyt Graysoneihin toivottua vaikutusta. He nousivat pöydästään ja pitivät pienen neuvottelun. Se käsitti sellaisia asioita kuin mihin sheriffin ruumis raahattaisiin vai annettaisiinko maata rauhassa; ja mitä nitistämistä noudatettaisiin miekkosen hiljentämiseksi.

Nyt tyhjentyi saluuna kokonaan, henkilökuntaa myöten.

Kun sheriffi näki tilanteen vaativan aseiden mittelyä, hän katsoi parhaaksi aloittaa sen heti. Ammuttuaan kolmesta konnasta nuorimman hän huusi pidättämismääräyksen kahden eloon-

Arto Paasilinnan 16-vuotiaana kirjoittama lännenromaani hehkuu kerronnan iloa

Toiset ovat seppiä syntyessään. Tähän joukkoon kuului myös Arto Paasilinna, joka jo 15–16-vuotiaana kirjoitti lännenromaanin. Sen päähenkilö on viskiin menevä Denverin sheriffi, jolla on »tarpeeksi rikollisia ominaisuuksia kunnolliseen virantoimittamiseen».

Vauhdikkaassa romaanissa häiriöitä rauhallisiin viskisiemiluhetkiin aiheuttavat muun muassa röyhkeät posti-ryöstäjät, uusi virkainnokas piirisheriffi ja räjähdysaineiden asiantuntija Jack Sawyer. Sheriffin elämää mutkistavat myös Kristillisen Naisyhdistyksen raitistamispyrkimykset, lemmekäs leski – ja tämän suloinen Jane-tytär.

Kaikki tämä tietää, että Denverin väki saa toimittaa arki-askareitaan paksun ruudinsavun läpi.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-44213-5